

Täysistunto

Keskiviikko 6.11.2019 klo 14.01—19.16

7. Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden terveyden- ja sairaanhoidon henkilöstöryhmien sekä eläinlääkäreiden yhteisistä pohjoismaisista työmarkkinoista Pohjoismaiden välillä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 3 §:n ja eläinlääkärinammattin harjoittamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 65/2019 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Matti Vanhanen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

15.18 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä on vuoden 94 alusta lukien ollut voimassa sopimus eräiden terveyden- ja sairaanhoidon henkilöstöryhmien sekä eläinlääkäreiden yhteisistä pohjoismaisista työmarkkinoista. Sopimus tunnetaan Arjeplog-sopimuksena sen allekirjoituspaikkakunnan mukaan.

Pohjoismaista Suomeen tulevien ammattihenkilöiden ammatinharjoittamisoikeuden myöntäminen halutaan jatkossakin toteuttaa mahdollisimman sujuvasti. Sopimus sisältää määräykset ammatinharjoittamisoikeuksien vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä valvontatietojen luovuttamisesta Pohjoismaiden välillä. Sopimuksen tarkoituksena on edistää ammattihenkilöiden vapaata liikkuvuutta Pohjoismaiden välillä. Sopimuksessa tarkoitettuihin ammatteihin johtavien koulutusten on katsottu olevan siinä määrin yhteneväisiä, että ammatinharjoittamisoikeus voidaan myöntää sopimuksen mukaan suoraan toisessa Pohjoismaassa myönnetyn ammatinharjoittamisoikeuden perusteella.

Pohjoismaiden kesken neuvoteltu Arjeplog-sopimuksen muutossopimus on valtiosopimus, jonka kaikki Pohjoismaat ovat allekirjoittaneet Tukholmassa 11.12.2018. Voimaansaattaminen kuitenkin edellyttää sitä, että myös Suomen eduskunta ottaa tässä asiassa myönteisen kannan. Siksi tämä asia on toimitettu vielä eduskunnan käsiteltäväksi.

Muutossopimuksen keskeisenä tarkoituksena on nyt poistaa päällekkäisyys sekä selkeyttää ja yhdenmukaistaa ammattipätevyysien tunnustamiskäytäntöjä ammattipätevyysdirektiivin kanssa. Sopimuksessa todetaan direktiivin ensisijaisuus totta kai, ja ammattipätevyysien tunnustamisjärjestelmä saatetaan koskemaan Färsaaria ja Grönlantia, joihin direktiiviä ei muutoin sovellettaisi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2019 vp

Direktiivin keskeisenä tarkoituksena on työntekijöiden vapaan liikkuvuuden turvaaminen, joka oli lähtökohtana Arjeplog-sopimukselle jo aikoinaankin. Terveystieteiden ammattiteihin ja eläinlääkärin ammattiin sovelletaan siis jatkossa yksinomaan direktiivin tunnustamisjärjestelmiä. Hyvin monet sopimuksen piiriin kuuluvista ammanteista, esimerkiksi lääkäri, hammaslääkäri, proviisori, sairaanhoitaja ja kättilö, kuuluvat direktiivin automaattisen tunnustamisen piiriin.

Sopimuksen mukaisissa direktiivin yleiseen tunnustamisjärjestelmään kuuluvissa ammanteissa tämä sopimusmuutos muuttaa jossain määrin laillistamis- ja nimikesuojasasioiden käsittelyä, koska hakijan koulutusta tulee verrata nimenomaan vastaavaan suomalaiseseen tutkintoon. Mikäli koulutuksessa on eroja, voidaan hakijalle määrätä korvaavia toimenpiteitä. Niille ei kuitenkaan todennäköisesti ole tarvetta, sillä sopimukseen sisältyvät ammatit on jo sopimusta tehtäessä katsottu yhteneväisiksi.

Sopimusmuutoksia valmisteltaessa Pohjoismaiden kesken ovat nousseet tärkeänä esiin potilasturvallisuuteen ja valvontatietojen vaihtoon liittyvät seikat. Ammattipätevyysdirektiivi velvoittaa jäsenmaiden toimivaltaisia viranomaisia, kuten meillä Valviraa, ilmoittamaan lyhyessä määräajassa komission ylläpitämässä tietojärjestelmässä, siis IMI-hälytysjärjestelmässä, terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamiseen liittyvistä rajoituksista. Suomessa ja Tanskassa järjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2016, ja muut Pohjoismaat ovat tulleet mukaan järjestelmän käyttäjiksi myöhemmin. Tästä syystä ja koska muutossopimuksen valmisteluvaiheessa IMI-hälytysjärjestelmän käyttöönotto oli vielä alkuvaiheessa, muutossopimukseen on sisällytetty tietojenvaihtoa koskevia määräyksiä juuri potilasturvallisuuteen ja valvontatietojen vaihdon toimivuuteen liittyen. Niillä pyritään vastaamaan huoleen, että EU:n tietosuojamääräykset tulevat varmasti huomioon otetuiksi. Muut Pohjoismaat ovat meidän saamiemme tietojen mukaan — Ruotsin ulkoministeriöltä siis olemme saaneet tiedon — jo hyväksyneet muutossopimuksen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.